

CHÍNH SÁCH CHỐNG KHỦNG BÓ CỦA MỸ Ở AFGHANISTAN DƯỚI THỜI TỔNG THỐNG DONALD TRUMP

Lộc Thị Thùy*

Tóm tắt: Chủ nghĩa khủng bố và tôn giáo cực đoan luôn song hành ở Afghanistan trong nhiều thập kỷ qua. Mỹ đã can dự mạnh mẽ vào cuộc chiến chống khủng bố với mục tiêu duy trì sự ổn định và ngăn chặn các lực lượng cực đoan có thể tấn công nước Mỹ từ xa kể từ sau sự kiện 11/9/2001. Sau khi trở thành ông chủ Nhà Trắng, Tổng thống Donald Trump đã đề ra chính sách chống khủng bố mới với Afghanistan với mục tiêu là tiêu diệt lực lượng Taliban; tạo ra nền hòa bình và ổn định ở Afghanistan; quân đội Mỹ sẽ rút khỏi nước này với tư thế của người chiến thắng. Bài viết sau đây tác giả tập trung phân tích một số nội dung như: những nhân tố tác động, chính sách chống khủng bố của Mỹ trước và sau năm 2017, sau đó, đưa ra một số đánh giá về cơ hội và thách thức của chính sách này trong thời gian tới.

Từ khóa: Cuộc chiến chống khủng bố; Tổng thống Donald Trump; chính sách của Mỹ ở Afghanistan.

Sau sự kiện khủng bố ngày 11/9/2001, chính quyền Tổng thống Bush (con) đã phát động cuộc chiến chống khủng bố nhằm lật đổ chế độ Taliban và Al Qaeda ở Afghanistan (tháng 10/2001) với lý do các tổ chức này chừa chấp Bin Laden¹.

Từ đó đến nay, Mỹ luôn duy trì sự hiện diện quân sự ở nước này nhằm mục tiêu tiêu diệt các nhóm khủng bố, đảm bảo ổn định an ninh trong khu vực và biến quốc gia này thành đồng minh thân cận của Mỹ để phục vụ cho chiến lược "Đại Trung Đông"² Tuy nhiên, sau 16 năm hiện diện tại Afghanistan, Mỹ và các chính quyền thân Mỹ: Tổng thống Hamid Karzai, Ashraf Ghani đã không

đạt được mục tiêu đã đề ra là tiêu diệt chủ nghĩa khủng bố mà trái lại còn để lực lượng này kiểm soát được phần lớn lãnh thổ (43% lãnh thổ và 40% dân số)³.

Vào năm 2014, chính quyền Tổng thống Obama đã đề ra kế hoạch rút toàn bộ quân đội Mỹ ra khỏi Afghanistan làm cho tình hình ở nước này trở nên bất ổn do quân đội chính phủ không đủ sức đảm bảo an ninh cho đất nước và nguy cơ các phần tử khủng bố lợi dụng quay trở lại tấn công nước Mỹ một lần nữa. Đây chính là cơ sở để chính quyền Tổng thống Donald Trump đề ra chính sách chống khủng bố mới ở Nam Á với trọng tâm là cuộc chiến chống khủng bố ở Afghanistan (ngày 21/8/2017)⁴.

1. Những nhân tố tác động đến chính sách chống khủng bố của Mỹ

** Sự thay đổi nội các trong chính quyền Trump*

Sau khi trở thành Tổng thống thứ 45 của nước Mỹ, ông Trump đã bổ nhiệm vào nội các của mình nhiều tướng lĩnh quân sự và các chuyên gia về các vấn đề Trung Đông như: Chủ tịch Hội đồng tham mưu trường liên quân Joseph Dunford⁵, Bộ trưởng Quốc phòng Jame Mattis⁶, Cựu cố vấn an ninh quốc gia Mc Master⁷, Tân cố vấn an ninh quốc gia John Bolton⁸, Ngoại trưởng Mike⁹... Với đội ngũ cố vấn dày dạn kinh nghiệm và am hiểu tình hình Afghanistan như trên đã tạo cơ sở để chính quyền Trump điều chỉnh chính sách chống khủng bố ở nước này.

** Sự phát triển của Tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng (IS) ở Syria và Iraq (2014-2017)*

Tận dụng khoảng trống quyền lực ở Syria và sự yếu kém của chính phủ Al-Maliki ở Iraq, các phần tử Hồi giáo cấp tiến kết hợp với lãnh đạo cũ của đảng Baath ở Iraq bị mất quyền lực đã thành lập ra Nhà nước Hồi giáo tự xưng IS. Trong năm 2014 và 2015, tổ chức này đã kiểm soát 60% lãnh thổ Syria¹⁰, 40% lãnh thổ Iraq¹¹ và kiểm soát được các tuyến đường dầu mỏ nổi vịnh Persique đến Địa Trung Hải¹² Sau sự can thiệp quân sự của Nga, Iran và các lực lượng liên quân do Mỹ đứng đầu, tổ chức này đã chính thức tan rã (tháng 10/2017).

Tuy nhiên, các chiến binh IS đã tận dụng sự bất ổn ở Afghanistan để quay trở lại quốc gia này nhằm mục tiêu xây dựng một nhà nước Hồi giáo cực đoan mới, chống lại các lợi ích của Mỹ ở khu vực. Đây là cơ sở để chính quyền Tổng thống Donald Trump điều chỉnh chính sách chống khủng bố ở Afghanistan.

** Vai trò của Nga đối với cuộc chiến chống khủng bố ở Syria*

Nga giữ vai trò quyết định trong cuộc chiến chống khủng bố ở Syria, việc Nga can dự quân sự vào nước này đã giúp Tổng thống Al Assad tiêu diệt và giải phóng được các thành phố chiến lược Aleppo từ tay tổ chức Hồi giáo IS; giúp chính quyền Al Assad giành được 60% lãnh thổ.

Ngoài ra, Nga còn cùng với các đồng minh chống khủng bố là Iran, Thổ Nhĩ Kỳ lập ra các vòng đàm phán hòa bình về Syria như: cuộc đàm phán hòa bình Astana, Sochi nhằm thiết lập cơ chế ngoại giao ba bên để giám sát một loạt các lệnh ngừng bắn ở các vùng giảm căng thẳng ở Syria¹³

Việc Nga giúp Syria chống lại tổ chức IS và nhóm Hồi giáo cực đoan cũng đặt ra cho Mỹ những thách thức. Các tổ chức trên đều được Mỹ hậu thuẫn, sau khi bị Nga lật đổ, các phần tử khủng bố này đã quay trở về Afghanistan và lập ra căn cứ và biến đây thành dinh lũy mới của chủ nghĩa khủng bố, qua đó, có thể tấn công ngược trở lại Mỹ.

* *Sự can dự của Trung Quốc vào cuộc chiến chống khủng bố ở Afghanistan*

Sau khi xảy ra hàng loạt các vụ khủng bố đẫm máu ở Tân Cương (2009) làm hơn 200 người thiệt mạng và các vụ khủng bố bằng dao găm và bom ở Bắc Kinh và Côn Minh¹⁴ (2013, 2014). Từ năm 2013 đến nay, Trung Quốc đã tăng cường các hoạt động đầu tư và viện trợ kinh tế đối với Afghanistan: Tổng công ty luyện kim Trung Quốc (MCC) đã đầu tư 3,5 tỷ USD vào phát triển mỏ đồng Aylay. Ngoài ra, các dự án đầu tư của Trung Quốc vào thủy điện, khai khoáng, đường sắt cũng diễn ra mạnh mẽ¹⁵. Trung Quốc còn đóng vai trò trung gian hòa giải giữa Afghanistan và Pakistan trong cuộc xung đột biên giới giữa hai bên (2017)¹⁶; gây áp lực để Pakistan ngừng xây dựng hàng rào biên giới với Afghanistan và cùng với các nước: Nga, Pakistan, Afghanistan lập ra nhóm bộ tứ nhằm giải quyết dứt điểm cuộc nội chiến và các hoạt động khủng bố ở quốc gia này.

Sự gia tăng ảnh hưởng mạnh mẽ của Trung Quốc ở Afghanistan thông qua các dự án hợp tác đầu tư trong khuôn khổ chiến lược “Vành đai và con đường” đã khiến Mỹ lo ngại rằng: “*Trong khi họ phải hy sinh máu và tiền bạc thì Trung Quốc lại được hưởng lợi ích khác*”¹⁷.

2. Chính sách chống khủng bố mới của Mỹ ở Afghanistan

* *Khái quát chính sách chống khủng bố của Mỹ ở Afghanistan trước năm 2017*

Để truy quét và tiêu diệt chủ nghĩa khủng bố ở Afghanistan, trong giai đoạn 2001-2016, Mỹ và các lực lượng hỗ trợ an ninh đã điều hàng chục vạn quân trong đó: Mỹ có 120.000 quân; NATO: 60.000 quân để hỗ trợ cho chính phủ Afghanistan tiêu diệt Tổ chức Al Qaeda và Phong trào Taliban.

Trong giai đoạn này, Mỹ đã đạt được một số mục tiêu, đó là: lật đổ chế độ Taliban (2001); tiêu diệt trùm khủng bố Bin Laden (2011); đưa Afghanistan trở thành thành viên chính thức của Liên Hợp quốc (2001); Mỹ cho phép chính phủ Afghanistan và nhóm Taliban tiến hành đàm phán hòa bình (2013); số lượng binh sỹ Mỹ thiệt mạng đã giảm hẳn sau khi có kế hoạch rút quân năm 2014 (từ 400 quân thiệt mạng (2011) xuống còn 14 quân (2016))¹⁸

Tuy nhiên, những thiệt hại của Mỹ trong cuộc chiến này rất nặng nề: chi tiêu cho cuộc chiến khủng bố khoảng 1.000 tỷ USD; 2.400 lính Mỹ và 1.000 lính thuộc Lực lượng hỗ trợ an ninh quốc tế (ISAF) bị thiệt mạng. Bất chấp việc Mỹ và chính phủ Afghanistan truy quét, hiện nay, lực lượng Taliban vẫn có khoảng 30.000 tay súng và kiểm soát 43% lãnh thổ, 40% dân cư¹⁹

Sau 16 năm Mỹ thực hiện chính sách chống khủng bố ở Afghanistan, nước này thực sự bị sa lầy và không có lối thoát. Bài toán đặt ra đối với chính quyền mới là phải có chính sách mới trong việc chống lại chủ nghĩa khủng bố ở quốc gia này.

** Chính sách chống khủng bố của Mỹ dưới thời Trump*

Vào ngày 21/8/2017, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã công bố chính sách chống khủng bố đối với Afghanistan. Mục tiêu trong chính sách này của Mỹ là tiêu diệt lực lượng Taliban; tạo ra nền hòa bình và ổn định ở Afghanistan; quân đội Mỹ rút khỏi nước này với tư thế của người chiến thắng²⁰.

Với mục tiêu trên, chính quyền Mỹ đã thông qua việc điều thêm 3.900 quân²¹ đến đây, nâng tổng số quân Mỹ ở nước này lên con số 12.400²². Việc điều thêm quân lần này là theo yêu cầu của tướng John W. Nicholson (chỉ huy cấp cao của Mỹ ở Afghanistan). Nói về kế hoạch này, Tổng thống Trump khẳng định: *"Mỹ không thể rút quân khỏi đất nước này, bởi vì điều này sẽ tạo ra khoảng trống quyền lực, làm cho các phần tử khủng bố tràn vào Afghanistan. Điều mà Mỹ không thể chấp nhận"* và cho rằng: *"Hiện nay ngoài Taliban có tới 20 tổ chức được Mỹ liệt vào danh sách các tổ chức khủng bố nước ngoài đang hoạt động tại Afghanistan và Pakistan, mức độ tập trung cao nhất tại bất cứ khu vực nào và ở bất cứ nơi đâu trên thế giới"*²³. Do đó, mặc dù, chính quyền đã đưa ra kế hoạch tăng quân, nhưng con số này vẫn còn thấp hơn rất nhiều so với năm 2009, khi Mỹ có sự hiện diện của 100.000 quân (chưa kể lực lượng NATO). Với sự tăng quân này, quân đội Mỹ chỉ tập trung vào nhiệm vụ huấn luyện, thực hiện các hoạt động đặc biệt,

chứ không thể mở các cuộc tấn công quân sự có quy mô lớn như trước với Taliban. Trong khi tổ chức này ngày càng lớn mạnh và giành được quyền kiểm soát 43% lãnh thổ nên mục tiêu chính trong việc tăng quân của Mỹ lần này chính là "ngăn chặn lực lượng Taliban chiếm Afghanistan"²⁴.

Một nguyên nhân nữa khiến Mỹ quyết định thông qua chiến lược tăng quân là do tình hình chính trị, kinh tế ở Afghanistan từ năm 2014 đến nay lâm vào tình trạng khó khăn. Các vụ đánh bom, khủng bố do lực lượng Taliban và nhóm Hồi giáo cực đoan khác ngày một gia tăng dẫn đến quân đội và dân thường Afghanistan thiệt mạng nhiều, nền kinh tế đình trệ trong khi lượng sản lượng ma túy tăng vọt²⁵. Để đối phó với tình trạng trên, chính quyền Trump đã thực hiện các biện pháp: xây dựng chính phủ đoàn kết dân tộc giữa Tổng thống Ghani với Toàn quyền Abdullah Abdullah; ủng hộ chính quyền Afghanistan lên án Pakistan xây dựng hàng rào biên giới; cùng cố khối đoàn kết sắc tộc giữa người Pashtun với các sắc tộc thiểu số khác và xem xét đề nghị của Afghanistan công nhận thành phố Peshawa của Pakistan là một thành phố của Afghanistan giống như cách ông Trump công nhận Jerusalem là thủ đô của Isarel²⁶.

Việc chính quyền Trump đưa ra chiến lược chống khủng bố mới và kế hoạch tăng quân đã được dư luận Mỹ và Afghanistan đón nhận với chiều hướng tích cực.

Đối với Mỹ, kế hoạch tăng quân trên đã làm chầm dứt tình trạng tiến thoái lưỡng nan của Mỹ tại đây. Bởi sau khi chính quyền Obama thông qua kế hoạch rút quân trong vòng 18 tháng, Afghanistan đã lâm vào tình trạng bất ổn do lực lượng chính phủ không đủ sức chống lại lực lượng Taliban và các nhóm khủng bố khác. Do đó, quyết định tăng quân đã khẳng định Mỹ tiếp tục duy trì sự hiện diện quân sự lâu dài tại quốc gia Tây Á này. Chính sách chống khủng bố trên của Mỹ còn đi kèm với việc nước này lên án Pakistan thi hành chính sách hai mặt trong vấn đề chống khủng bố. Pakistan được Mỹ coi là mảnh đất nuôi dưỡng và cư trú an toàn cho các tổ chức Hồi giáo cực đoan để lực lượng này quay trở lại làm bất ổn tình hình Afghanistan và làm ảnh hưởng đến lợi ích chiến lược của Mỹ tại đây.

Còn đối với Afghanistan, đón nhận chính sách mới này của Mỹ rất tích cực. Sau khi Mỹ rút quân, các lực lượng quân chính phủ Afghanistan đã không đủ sức đối chọi với lực lượng Taliban. Cho nên, sự hiện diện trở lại của quân đội Mỹ sẽ giúp chính phủ Afghanistan ngăn chặn hành động tái chiếm nước này của lực lượng Taliban. Mặt khác, chính sách này cũng giúp cho chính phủ Afghanistan có thể đối phó hữu hiệu với các hoạt động buôn bán và sản xuất ma túy ở khu vực Lưỡi liềm vàng²⁷. Ngoài ra, việc tăng quân của Mỹ cũng giúp chính quyền Tổng thống Ghani cứu vãn được sự sụp đổ, do sau 4 năm lãnh đạo

đất nước, Afghanistan tiếp tục lâm vào tình trạng khủng hoảng kinh tế, chính trị, an ninh toàn diện.

Bên cạnh việc tăng quân, chính quyền Trump còn kịch liệt lên án các hành động hỗ trợ cho các lực lượng khủng bố, trong đó có Taliban. Phát biểu về chính sách này, Tổng thống Trump đã phê phán mạnh mẽ Pakistan khi khẳng định: *"Washington đã cung cấp cho Islamabad hơn 33 tỷ USD viện trợ sau sự kiện 11/9, nhưng chỉ nhận lại được là những lời nói dối và sự lừa gạt"*²⁸. Ông cũng cho tri hoãn khoản viện trợ quân sự trị giá 350 triệu USD và khẳng định: *"Khoản viện trợ này chỉ đến tay Pakistan khi nước này tấn công tiêu diệt mạng lưới khủng bố Haqqani, một chi nhánh của Phong trào Taliban ở Pakistan"*²⁹. Đồng thời, gia tăng các biện pháp trừng phạt quan chức Pakistan có liên quan đến khủng bố và đưa ra một số biện pháp quân sự như: cho máy bay do thám không người lái ném bom và phóng tên lửa vào các phần tử khủng bố ngay trên đất Pakistan; cho phép máy bay chiến đấu tấn công các căn cứ khủng bố trên đất Pakistan; kịch liệt lên án chính quyền Nawaz Sharif trong việc xây dựng trạm kiểm soát biên giới với Afghanistan dù đã có 20 vạn quân và 1000 hàng rào được lập ra trước đó³⁰.

Việc chính quyền Donald Trump lên án Pakistan trong việc hỗ trợ lực lượng Taliban và các nhóm khủng bố là do: (1) Pakistan từ nhiều năm nay luôn thi hành chính sách hai mặt trong việc

chống khủng bố. Đây là điều mà Mỹ không hài lòng. Vì một mặt, nước này vẫn nhận viện trợ từ Mỹ hàng chục tỷ đôla, nhưng lại chứa chấp trùm khủng bố Osama Binladen để chống lại Mỹ ở Afghanistan. (2) Pakistan luôn duy trì mối quan hệ mật thiết với Trung Quốc, khi hai nước tham gia sáng kiến “Hành lang kinh tế Trung Quốc - Pakistan” (CPEC) và nhận khoản đầu tư lớn từ nước này (61 tỷ USD). Khoản đầu tư này lớn đến mức làm cho Thủ tướng Pakistan Nawaz Sharif phải ca ngợi: *“Tình hữu nghị giữa chúng ta cao hơn núi, sâu hơn đại dương và ngọt ngào hơn cả mật ong”*³¹. Điều đặc biệt là phát biểu này diễn ra khi Pakistan vẫn là đồng minh thân cận của Mỹ trong cuộc chiến chống khủng bố ở Afghanistan, và đã làm cho Mỹ nghi ngờ về sự trung thành của Pakistan trong quan hệ với nước này. (3) Pakistan chính là nơi tiếp tay cho các phần tử khủng bố tấn công vào khách sạn “Thiên đường đỏ” ở Mumbai Ấn Độ (11/2008) và hậu thuẫn cho các lực lượng ly khai ở bang Kashmir (Ấn Độ), một đối tác của Mỹ trong cuộc chiến chống khủng bố. Điều này đã làm cho Mỹ thiếu niềm tin vào nỗ lực chống khủng bố của Pakistan. Tuy nhiên, dù có mạnh mẽ phê phán Pakistan, nhưng Mỹ cũng không cắt đứt hoàn toàn quan hệ với nước này. Vì trong 16 năm qua, Pakistan là nơi vận chuyển vũ khí, hậu cần, lương thực cho lực lượng quân đội Mỹ và ISAF chiến đấu chống lại lực lượng khủng bố.

Trong thời gian tới, Pakistan vẫn giữ vai trò này; nền chính trị Pakistan rất phức tạp, với sự tham gia của nhiều đảng phái có tư tưởng cấp tiến, trong khi kinh tế chậm phát triển, nếu Mỹ cắt hoàn toàn viện trợ thì Pakistan có thể rơi vào tình trạng khủng hoảng về chính trị và khó khăn về kinh tế. Điều này hoàn toàn không có lợi đối với cuộc chiến chống khủng bố của Mỹ ở Afghanistan. (4) Mặc dù, là nước nghèo, nhưng Pakistan lại sở hữu vũ khí hạt nhân. Do đó, nếu Mỹ ngừng viện trợ và cấm vận kinh tế với nước này thì nguy cơ nước này làm rò rỉ vũ khí hạt nhân cho các nhóm khủng bố có thể xảy ra. (5) Mối quan hệ chặt chẽ về sắc tộc, tôn giáo giữa người Pashtun (sắc tộc chiếm hơn 60% dân số ở Afghanistan) với cộng đồng Pashtun thiểu số ở Tây Bắc Pakistan là rất lớn. Vì vậy, Pakistan thường cho các nhóm khủng bố người Pashtun trú ngụ, khiến nỗ lực chống khủng bố của Mỹ kém hiệu quả.

Trước những động thái trên của Mỹ, chính quyền Afghanistan đưa ra một số phản ứng trái chiều. Một mặt, nước này cho rằng, việc Mỹ đưa ra các hành động cứng rắn với Pakistan là phù hợp. Bởi quốc gia này, trong nhiều thập kỷ qua hậu thuẫn cho các lực lượng khủng bố để phá hoại an ninh của Afghanistan. Mặt khác, Afghanistan cũng lo ngại rằng, Pakistan không thật lòng với Mỹ là do nước này không đồng ý với việc Mỹ sử dụng máy bay do thám không người lái tấn công, tiêu diệt khủng bố

ngay trên đất Pakistan. Đây là hành động Pakistan cho rằng mất chủ quyền quốc gia. Ngoài ra, việc Mỹ sử dụng chính sách hai mặt khi Cố vấn an ninh quốc gia John Bolton có mối quan hệ chặt chẽ với nhóm khủng bố Tarat-El-Mujahideen để chống lại Iran. Đây chính là lý do dẫn tới việc Afghanistan từ năm 2017 tới nay đã tăng cường hợp tác chống khủng bố, tuần tra chung với Trung Quốc và giảm sự phụ thuộc vào Mỹ³².

3. Một số đánh giá

** Về mặt tích cực*

Chính sách chống khủng bố mới của Mỹ là thành tựu ngoại giao lớn, đầu tiên của chính quyền Trump sau khi ông lãnh đạo nước Mỹ. Nó chứng tỏ năng lực cầm quyền, sự thấu hiểu tình hình quốc gia Tây Á này của cá nhân Tổng thống cùng với nội các.

Thông qua chính sách trên, Mỹ tiếp tục duy trì vị thế của Afghanistan như một đồng minh chủ chốt trong cuộc chiến chống khủng bố ở Tây Á. Thông qua Afghanistan, Mỹ đã tạo ra vành đai để khống chế các nước trong khu vực như Nga, Trung Quốc, Iran, Pakistan..., những nước từng muốn thế chân Mỹ gia tăng ảnh hưởng ở Afghanistan sau khi chính quyền Obama rút quân khỏi nước này năm 2014. Đây cũng là lời cảnh báo của Mỹ đối với các nước rằng, nước này đã, đang và sẽ tiếp tục hiện diện lâu dài tại Afghanistan, dù quân đội Mỹ có chịu nhiều tổn thất và chính quyền Ghani có suy yếu.

Việc đề ra chính sách này đã chứng tỏ một thực tế rằng, cho dù Tổng thống Trump có ưu tiên thực hiện mục tiêu “Nước Mỹ trước tiên” thì vấn đề chống khủng bố và Afghanistan luôn được coi là mối quan tâm của nước Mỹ. Bởi nếu rút quân hoàn toàn ở đây thì nguy cơ ngày 11/9/2001 hoàn toàn có thể xảy ra đối với nước Mỹ trong tương lai.

** Về mặt tiêu cực*

Chính sách chống khủng bố của Mỹ ở Afghanistan đã và đang phải đối mặt với nhiều thách thức, đó là: sự suy giảm năng lực chiến đấu của quân đội Mỹ sau khi Tổng thống Obama rút quân đã làm cho lực lượng Taliban và nhóm khủng bố khác phục hồi; việc tăng quân của chính quyền Trump không thay đổi được thực tế ở Afghanistan với tình hình an ninh bất ổn.

Sự mất đoàn kết trong nội bộ chính quyền Ghani đã làm cho Afghanistan không thúc đẩy được việc cải cách chính trị theo ý muốn của Mỹ. Mặt khác, chính sách phân biệt đối xử của Tổng thống Ghani với chính khách thuộc nhóm sắc tộc thiểu số Pashtun đã làm cho Quốc hội và Tổng thống lâm vào tình trạng đối đầu... điều này, sẽ tác động không nhỏ đến chính sách chống khủng bố của Mỹ.

Một nguy cơ nữa đối với chính sách trên của Mỹ là sự trỗi dậy của Tổ chức Nhà nước Hồi giáo tự xưng ở Nam Á (ISKP). Tổ chức này là tập hợp của các phần tử Hồi giáo cấp tiến đến từ nhiều nơi trên thế giới. Mục tiêu chính của

ISKP là lật đổ Chính phủ Afghanistan và Mỹ tại đây và sau đó, thiết lập một vương quốc Hồi giáo tại Trung - Tây và Nam Á.

Chính sách hai mặt của Pakistan cũng làm cho sự triển khai chính sách chống khủng bố của Mỹ ở Afghanistan gặp nhiều khó khăn.

Kết luận

Do chịu sự tác động mạnh mẽ của các yếu tố quốc tế, khu vực và nước Mỹ như: sự sụp đổ của IS ở Iraq và Syria; sự gia tăng trở lại của Nga ở Trung Đông; sự can dự của Trung Quốc và thay đổi nội các của chính quyền Trump,... chính quyền Trump đã điều chỉnh chính sách chống khủng bố ở Afghanistan (tháng 8/2017). Thông qua chính sách này, chính quyền Trump đã thực hiện một số biện pháp như: tăng thêm quân; lên án Pakistan ủng hộ Taliban và các nhóm khủng bố... Tuy nhiên, chính sách này của Mỹ cũng phải đối mặt với một số thách thức như: sự trở dậy của các lực lượng khủng bố tại Afghanistan; chính sách hai mặt của Pakistan. Do đó, để chính sách chống khủng bố của Mỹ ở Afghanistan phát huy được hiệu quả trong thời gian tới, chính quyền Trump cần có các bước đi thích hợp như: tạo ra sự ổn định trong nội bộ chính quyền Afghanistan; thi hành chính sách hợp tác chống khủng bố với các nước liên quan như Nga, Trung Quốc, Ấn Độ, Iran; chấp nhận các sáng kiến hòa giải, hòa hợp dân tộc của chính quyền Ghani và coi Taliban là một lực lượng chính trị

không thể thiếu trong đời sống xã hội của Afghanistan. Nếu không thực hiện được các bước đi này, thì tình hình Afghanistan vẫn tiếp tục rơi vào tình trạng bất ổn như hiện nay và chính sách chống khủng bố của chính quyền Trump cũng sẽ mất đi tác dụng ■

Tài liệu tham khảo:

1. *Trump's new Afghanistan strategy is likely to focus on counter terrorism efforts*, at <https://www.cnn.com/2017/08/21/trumps-new-afghanistan-strategy-is-likely-to-focus-on-counter-terrorism-efforts.html>, on 21 Aug 2017.
2. Hal Brands, *The Problem With Trump's Terrorism Strategy* Trump?, at <https://www.bloomberg.com/view/articles/2017-10-25/the-problem-with-trump-s-terrorism-strategy-trump>, on 25 October 2017.
3. *Remarks by President Trump on the Strategy in Afghanistan and South Asia*, at <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-strategy-afghanistan-south-asia/>, on August 21, 2017.
4. *Can Trump afford to fight a war in Afghanistan without Pakistan's help?*, at <http://www.latimes.com/world/asia/la-ig-pakistan-trump-20180105-story.html>, on 05 Jan, 2018.
5. *Trump and the Pakistan Problem*, at <https://www.theatlantic.com/international/archive/2017/08/trump-pakistan-afghanistan/537564/>, on Aug 22, 2017.
6. *'No more': Pakistan gave us lies, deceit in return for billi*, at <https://timesofindia.indiatimes.com/world/us/no-more-pakistan-gave-us-lies-deceit-in-return-for-billions-in-aid-says-trump/articleshow/62326120.cms>, on Jan 1, 2018

Chú thích:

1. Sau sự kiện kinh hoàng 11/9/2001 xảy ra, mặc dù, chưa xác minh được ai là kẻ chủ mưu vụ khủng bố đó, nhưng Tổng thống Mỹ G. Bush (con) đã ngay lập tức tuyên bố mạng lưới khủng bố Al-Qaeda ở Afghanistan là kẻ chủ mưu và phát động "cuộc chiến chống khủng bố" với quy mô trên toàn cầu, và Afghanistan là nơi đầu tiên thực hiện, với lý do lực lượng Taliban đang chứa chấp trùm khủng bố Osama Bin Laden.
2. Chiến lược do cố vấn an ninh Condoleezza Rice đề xuất vào năm 2005 nhằm mục tiêu thúc đẩy dân chủ và các cuộc cách mạng màu ở khu vực Trung Đông, Bắc Phi và Trung Á và xác lập ảnh hưởng lâu dài của Mỹ tại đây